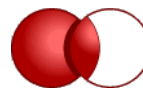

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU BUDŽETA-PRORAČUNA U FBIH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 221 623, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

UR: 023-01/05, 030 -01/05

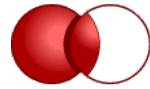
**IZVJEŠĆE
O REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA
NA DAN 31.12.2004. GODINE**

ŽUPANIJE ZAPADNOHERCEGOVAČKE

Sarajevo, lipanj 2005. godine

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU BUDŽETA-PRORAČUNA U FBiH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 221 623, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

**MENADŽMENTU
ŽUPANIJE ZAPADNOHERCEGOVAČKE**

NEOVISNO REVIZIJSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvješća županije Zapadnohercegovačke, iskazanih na stranicama od 1 do 15 na dan 31.12.2004. godine. Za ova izvješća odgovoran je menadžment. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvješćima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili temeljem ovlaštenja sukladno Zakonu o reviziji budžeta u FBiH («Službene novine FBiH», broj 48/99), i INTOSAI međunarodnim revizorskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruža razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvješćima značajnih pogrešaka, kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvješćima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primijenjenih računovodstvenih načela, vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvješća kao i ocjenu primjene važećih zakonskih propisa. Vjerujemo da je provedenom revizijom prikupljeno dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon provedene revizije finansijskih izvješća Proračuna županije Zapadnohercegovačke na dan 31.12.2004. godine utvrđeno je slijedeće:
 - a) *Na dan 31.12.2004. godine manje su iskazane obveze za obračunate a neuplaćene doprinose na plaće i iz plaća za zdravstveno osiguranje u iznosu od 6.491.287,24 KM i osiguranje od nezaposlenosti u iznosu od 1.623.923,37 KM za uposlenike - korisnike Proračuna, temeljem Odluke Vlade županije o knjigovodstvenom evidentiranju (knjiženju) obveza proračuna nastalih temeljem obračunatih, a neuplaćenih doprinosa za zdravstveno osiguranje i osiguranje od nezaposlenosti. Umanjenje istih na izvorima sredstava imalo je utjecaja na neutemeljeno smanjenje deficita za navedene iznose.*
 - b) *Obračun i uplata doprinosa za mirovinsko i invalidsko osiguranje nije vršena sukladno Zakonu o doprinosima, tako da su obveze po ovom osnovu na dan 31.12. 2004. godine iskazane u iznosu od 8.275.137,03 KM.*
 - c) *Nije se u potpunosti primjenjivao Zakon o Proračunu FBiH i Zakon o izvršenju Proračuna županije Zapadnohercegovačke za 2004. godinu, što je rezultiralo prekoračenjem izdataka za materijal i usluge u iznosu od 967.815,00 KM, kao i korištenje tekućih grantova bez donesenih kriterija, programa i zaključenih sporazuma u iznosu od 3.520.756,94 KM i izvršenju kapitalnih izdataka bez donesenih programa u iznosu 1.428.907,00 KM.*
 - d) *Nepoštivanje odredaba Uredbe o postupku nabavke roba, vršenju usluga i ustupanju radova, kod izbora ponuđača za nabavku motornih vozila i zaključivanja ugovora o finansijskom leasingu u iznosu od 186.703,24 KM, kao i održavanja i opravke motornih vozila za 2004. godinu u iznosu od 291.219,63 KM*

- e) *Nije u cijelosti uspostavljen sustav internih kontrola, što je imalo za posljedicu nedosljednu primjenu Zakona o Proračunu FBiH i Zakona o izvršenju Proračuna županije Zapadnohercegovačke što se odrazilo na naprijed navedene propuste, a isto je utjecalo na neusklađenost stanja materijalnih sredstava utvrđenih popisom sa stanjem u knjigovodstvenim evidencijama, kao i neobračunavanje i neplaćanje poreza na naknade po ugovoru o djelu i nerealno iskazivanje rashoda i izdataka.*
4. Po našem mišljenju, financijska izvješća zbog navoda danih u prethodnoj točki ne daju istinit i fer pregled o financijskim transakcijama u svim značajnim segmentima u tijeku godine i stanju na kraju godine Proračuna županije Zapadnohercegovačke za godinu koja se završava na dan 31.12.2004. godine.

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor

mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl.oec.

**IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI
FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA
ŽUPANIJE ZAPADNOHERCEGOVAČKE
za 2004. godinu**

1 UVOD

Županija Zapadnohercegovačka kao federalna jedinica FBiH uspostavljena je Ustavom FBiH, Zakonom o federalnim jedinicama i Ustavom županije Zapadnohercegovačke.

Županija svoje nadležnosti obavlja putem Skupštine, Vlade, Ministarstava i Upravnih organizacija. Funkciju županijske uprave u Županiji vrše ministarstva, županijske uprave i županijske ustanove sukladno Zakonu o županijskim ministarstvima i drugim tijelima županijske uprave, kojim se određuje djelokrug rukovođenja kao i druga pitanja od značaja za njihovo organiziranje i funkcioniranje. Županijskim ministarstvima rukovodi ministar, a radom samostalne županijske uprave i županijske ustanove rukovodi ravnatelj.

Sredstva za rad županijskih organa uprave i županijskih ustanova i sredstva za rad općinskih službi za upravu kojima je povjereno izvršavanje županijske politike i županijskih propisa utvrđuju se Proračunom županije.

Županija ima 81.522 stanovnika, koji žive na teritoriji četiri općine. Ukupan broj uposlenih na nivou županije je 14.496 od čega u tijelima koja se financiraju iz Proračuna je 1884.

2 OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA ZA 2003. GODINU

Revizijom za 2004. godinu utvrđeno je da i pored preporuka po prethodnom revizorskom izvješću, nisu otklonjene sljedeće nepravilnosti: uspostavljeni sustav internih kontrola nije unaprijeđen, što je imalo za posljedicu nedosljednu primjenu zakonskih propisa u načinu trošenja i evidentiranju proračunskih sredstava; nije primijenjen Zakon o doprinosima kod obračuna i uplate doprinosa na plaće, Zakon o proračunu FBiH i Zakon o izvršenju proračuna županije Zapadnohercegovačke za 2004. godinu nije se dosljedno primjenjivao u dijelu koji se odnosio na korištenje proračunskih sredstava do visine utvrđene u njegovom Posebnom dijelu. Uredba o postupku nabavke roba, vršenja usluga i ustupanju radova nije poštovana. Za tekuće grantove u većem broju slučajeva nisu doneseni programi od strane Vlade, na prijedlog proračunskog korisnika.

3 CILJ I OBIM REVIZIJE

Cilj revizije financijskih izvješća je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o tome da li su financijska izvješća pripremljena u svakom značajnom pogledu, sukladno sa cjelokupnom zakonskom važećom regulativom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li financijska izvješća odražavaju točan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine.

Revizija će utvrditi: da li su poduzete sve mjere za planiranje, ubiranje, čuvanje i evidentiranje javnih prihoda na razini županije, da li su se proračunski korisnici pridržavali zakona i instrukcija, da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dano ovlaštenje.

Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu, kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje odnosno provođenje postavljenih ciljeva.

Navedeno će se utvrditi kroz uvid u prihode proračuna i način izvršenja Proračuna županije, sa posebnim osvrtom na tekuće i kapitalne transfere, a sve u cilju zaštite javnih prihoda.

Revizija, također, uključuje davanje novih preporuka za dalji rad, na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

4 NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sustav internih kontrola

Promatrano sa stajališta proračunskog sustava u cjelini, proračunski nadzor, predstavlja unutarnju kontrolu za koju su sukladno Zakonu o trezoru odgovorni Ministri ministarstava za svoja ministarstva, uključujući i proračunske korisnike koji spadaju u njihovu nadležnost. Provedenom revizijom nismo se mogli uvjeriti da postoje efikasne interne kontrole, koje doprinose otkrivanju i sprečavaju nastanak materijalnih grešaka i nepravilnosti. Ministarstvo financija, je svojim Pravilnikom o sistematizaciji i organizaciji radnih mjesta predvidjelo radno mjesto, dva proračunska inspektora sa ciljem provjere ispravnosti korištenja sredstava Proračuna. Revizijom je utvrđeno da je uposlen samo jedan proračunski inspektor. S obzirom na izuzetnu ulogu i značaj ovih radnih mjesta u jačanju sustava internih kontrola, cijenimo da jedna osoba sama ne može da obuhvati kontrolom sve dijelove rada županijskih organa uprave i da ova radna mjesta treba popuniti planiranim brojem izvršilaca. Revizijom je utvrđeno da dokumentacija za plaćanje dostavljena Riznici, koja je organizaciono smještena u Ministarstvu financija ne potvrđuje da se kontinuirano provodio proračunski nadzor. Isplate iz blagajne koje prate blagajnički izvještaji ne potvrđuju da je kontrolirana isplata.

Analizom zahtjeva za isplatu (plaća, naknada), sa Jedinstvenog računa riznice za mjesec ožujak, lipanj i studeni 2004. godine utvrđeno je da u većem broju, obračun nije prošao kroz kontrolu ni u Riznici, ni u resornim ministarstvima.

U toku postupka revizije, također analizom pozicije dugoročnih obveza Ministarstva zdravstva, rada i socijalne skrbi utvrđeno je da su obveze temeljem ugovora o financijskom leasingu u vrijednosti od 49.034,42 KM evidentirane manje za iznos od 9.434.42 KM, što i u ovom slučaju ukazuje na nefunkcioniranje sustava internih kontrola

Da se nije vršio pregled, provjera i kontrola financijskih dokumenata potvrđuje i korištenje proračunskih sredstava u iznosu većem od visine utvrđene Proračunom.

Naša kompletna ocjena je da interne kontrole ne doprinose otkrivanju i ispravljanju grešaka i da dobro osmišljena raspodjela odgovornosti i zadataka može smanjiti potrebu za provjerom individualnih odluka i transakcija.

Potrebno je da menadžment uspostavi sustav internih kontrola kao skup postupaka kojih će se pridržavati svi uposleni, u svrhu postizanja ciljeva na području efikasnog poslovanja, pouzdanog financijskog izvješća i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima

b) Izrada i donošenje Proračuna

Proračun Zapadnohercegovačke županije za 2004. godinu i Zakon o izvršenju proračuna županije za 2004. godinu, Skupština Županije donijela je u zakonski utvrđenom roku.

c) Prihodi

Ukupno ostvareni prihodi i primici iskazani u 2004. godini u Konsolidiranom godišnjem izvješću o izvršenju proračuna u periodu od 01.01.2004. godine do 31.12. 2004. godine iznose 48.063.546,00 KM, što je u odnosu na plan više za 0,55%.

Prihodi od poreza iskazani su u iznosu od **39.723.925,00 KM** i u odnosu na plan veći su za **7,28%**.

Struktura navedenih prihoda je sljedeća:

1. Domaći porez na dobra i usluge	33.125.101,00 KM
2. Porez na plaću	3.223.520,00 KM
3. Porez na imovinu	364.507,00 KM
4. Porez na dobit pojedinca i poduzeća	2.996.900,00 KM
5. Ostali porezi	13.897,00 KM

Neporezni prihodi iskazani su u iznosu od **7.464.029,00 KM**, što je u odnosu na planirana sredstva manje **9,78%**. Struktura neporeznih prihoda je sljedeća:

1. Prihodi od poduzetničke aktivnosti	234.959,00 KM
2. Naknade, pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga	6.611.897,00 KM
3. Novčane kazne	617.173,00 KM

Potpore (tekuće) iskazane su u iznosu od **875.592,00 KM** i odnose se na tekuće potpore od Federacije za rekonstrukciju i investiciono održavanje regionalnih cesta.

Uvidom u evidenciju o načinu raspodjele javnih prihoda sa jedinstvenog računa Riznice, utvrđeno je da 31.12.2004. godine ostvareni javni prihodi u iznosu od 318.329,33 KM nisu raspoređeni na korisnike, što ukazuje da stanje Depozitnog računa tog dana nije bilo nula sukladno Zakonu o trezorskom poslovanju FBiH. Navedeni iznos nije evidentiran kao prihod Proračuna 2004. godine.

Analizom ostvarenih prihoda iskazanih u B2 obrascu, utvrđeno je da su cestovne naknade uplaćivane na Depozitni račun, koje po Pravilniku o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu uplate javnih prihoda proračuna i neproračunskih fondova na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine raspodjeljuje mimo sustava RAS-a, odnosno sredstva trebaju da se usmjeravaju županijskom organu za ceste koji po Zakonu o cestama Federacije Bosne i Hercegovine vrši zaštitu, rekonstrukciju, izgradnju regionalnih i lokalnih cesta. Ovakav način doznačavanja namjenskih sredstava na Depozitni račun, otežava raspodjelu i narušava sustav RAS-a.

Sredstva u iznosu od 330.249,58 KM iskazana na računu Ministarstva Hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata (iskazana na posebnom transakcijskom računu) temeljem donacije Republike Hrvatske za izgradnju stambenih objekata stradalnika Domovinskog rata, nisu evidentirana kao javni prihod županije sukladno Zakonu o pripadnosti javnih prihoda u FBiH i financiranju Federacije Bosne i Hercegovine.

Pražnjenje jedinstvenog računa Riznice vršiti na način uređen Zakonom o riznici FBiH.

Sukladno Zakonu o cestama Federacije Bosne i Hercegovine uredit županijski organ uprave za ceste u cilju osiguranja materijalnih i drugih uvjeta za održavanje, zaštitu, rekonstrukciju, izgradnju i upravljanje regionalnim i lokalnim cestama županije Zapadnohercegovačke.

Donacije treba evidentirati kao javni prihod Županije Zapadnohercegovačke sukladno Zakonu o pripadnosti javnih prihoda u FBiH i financiranju Federacije Bosne i Hercegovine i Zakonu o riznici u FBiH.

d) Izvršenje proračuna za 2004. godinu

Ukupni rashodi i izdaci u 2004. godini u konsolidiranom godišnjem obračunu iskazani su u iznosu od 46.094.299,00 KM, u odnosu na plan manji su za 2,60%

Struktura iskazanih rashoda sa odstupanjima u odnosu na plan prikazana je u sljedećoj tabeli:

R.br.	Opis	proračun za 2004. godinu	Ostvareno u 2004. god.	Odstupanje (4-3)	Index (4/3)
1	2	3	4	5	6
I	TEKUĆI IZDACI (a+b+c+d+e)	44.980.800,00	43.771.354,00	-1.209.446,00	97,31
1	a) Izdaci za bruto plaće i naknade	28.885.300,00	27.907.950,00	-977.350,00	96,62
2	Bruto plaće	23.102.100,00	22.364.364,00	-737.736,00	96,81
3	Naknade trošk. zaposl. i skupšt. zastup.	5.783.200,00	5.543.586,00	-239.614,00	95,86
4	b) Doprinosi poslodavca	2.593.600,00	2.477.330,00	-116.270,00	95,52
5	c) Izdaci za materijal i usluge	5.712.700,00	6.680.515,00	+967.815,00	116,94
6	Putni troškovi	237.000,00	272.994,00	+35.994,00	115,19
7	Izdaci za energiju	385.200,00	439.590,00	+54.390,00	114,12
8	Izdaci za komunalne usluge	654.000,00	775.540,00	+121.540,00	118,58
9	Nabavka materijala	573.200,00	464.254,00	-108.946,00	80,99
10	Izdaci za usluge prevoza i goriva	497.000,00	529.674,00	+32.674,00	106,57
11	Unajmljivanje imovine i opreme	15.000,00	16.285,00	+1.285,00	108,57
12	Izdaci za tekuće održavanje	528.000,00	2.240.141,00	+1.712.141,00	424,27
13	Izdaci osiguranja i bankarskih usluga	268.900,00	31.802,00	-237.098,00	11,83
14	Ugovorene usluge	2.554.400,00	1.910.235,00	-644.165,00	74,78
15	d) Tekući grantovi	7.521.200,00	6.407.348,00	-1.113.852,00	85,19
16	Grantovi drugim nivoima vlasti	4.233.565,00	3.010.913,00	-1.222.652,00	71,12
17	Grantovi pojedincima	2.095.000,00	2.122.255,00	+27.255,00	101,30
18	Grantovi neprofitnim organizacijama	1.092.635,00	1.195.696,00	+103.061,00	109,43
19	Subvencije javnim poduzećima	50.000,00	29.900,00	-20.100,00	59,80
20	Sred za povrat pogre. ili više uplać.prih	50.000,00	48.584,00	-1.416,00	97,17
21	e) Kamate na domaće ozajmljivanje	268.000,00	298.210,00	+30.210,00	111,27
22	II KAPITALNI IZDACI	2.339.200,00	2.322.945,00	-16.255,00	99,31
23	Kapita. izdaci za nabavk stalnih sredst.	1.339.200,00	1.428.907,00	+89.707,00	106,70
24	Kapitalni transferi dru. razinama vlasti	1.000.000,00	894.038,00	-105.962,00	89,40
B	OTPLATE ZAJMOVA I DUGOVA	1.000.000,00	2.732.500,00	+1.732.500,00	273,25
A	UKUPNO IZDACI (I +II)	47.320.000,00	46.094.299,00	-1.225.701,00	97,41
	UKUPNO (A+B)	48.800.000,00	48.826.799,00	+26.799,00	100,05

e) Tekući izdaci

Plaće i naknade

U 2004. godini izdaci za bruto plaće i naknade iskazni su u iznosu od 27.907.951,00 KM, a planirani su u iznosu od 28.885.300,00 KM

Plaće su isplaćivane temeljem Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika tijela uprave u županiji Zapadnohercegovačkoj, Odluke o naknadama (paušalu) i naknadi drugih troškova zastupnicima i plaćama dužnosnika koje bira i imenuje Skupština županije sa uređenom osnovicom za obračun plaća u iznosu od 156,00 KM i Odluke o visini osnovice za izračunavanje plaća korisnika Proračuna županije Zapadnohercegovačke u visini od 130,00 KM.

Uvidom u evidenciju obračuna i uplate poreza i doprinosa utvrđeno je da su obveze nastale temeljem obračunatih, a neuplaćenih doprinosa na plaće i iz plaća za zdravstveno osiguranje u iznosu od 6.491.287,24 KM i osiguranje od nezaposlenosti u iznosu od 1.623.923,37 KM za uposlenike korisnika Proračuna stornirane Odlukom Vlade županije o knjigovodstvenom evidentiranju (knjiženju) obveza proračuna nastalih temeljem obračunatih, a neuplaćenih doprinosa za zdravstveno osiguranje i osiguranje od nezaposlenosti uposlenika korisnika proračuna. **Cijenimo da postoji obveza obračunavanja i plaćanja doprinosa iz plaće i na plaću, te obveza uplate obračunatog doprinosa prilikom svake isplate plaće sukladno Zakonu o doprinosima, što ni u kom slučaju ne**

moгу predstavljati potencijalne obveze, odnosno potencijalna potraživanja i evidentirati se vanbilancno, jer su u pitanju poslovni događaji koji sami po sebi direktno utječu na sredstva i izvore sredstava.

Tragom poduzetih radnji, značajno je istaći da su naprijed navedeni iznosi iskazani i na izvorima sredstava kao neraspoređeni višak prihoda, što je imalo za posljedicu neutemeljeno smanjenje deficita županije za iznos storniranih obveza.

Naknade troškova zaposlenih i skupštinskih zastupnika iskazani su u iznosu od 5.543.586,00 KM, a planirani u iznosu od 5.783.200,00 KM.

Naknade su isplaćivane temeljem Odluke o naknadama iz osnova materijalnih prava uposlenih kod korisnika Proračuna u županiji Zapadnohercegovačkoj.

U ukupno iskazanom iznosu, iznos od 2.888.613,90 KM se odnosi na obračun i isplatu toplog obroka, koji se isplaćivao po Odluci Vlade županije u visini 8,00 KM za dane provedene na radu.

Iznos od 1.324.899,87 KM čine troškovi naknada za prijevoz na posao i s posla i isti su isplaćivani temeljem Odluke o naknadama iz osnova materijalnih prava uposlenih kod korisnika proračuna u županiji Zapadnohercegovačkoj u visini od 0,20 KM po prijeđenom kilometru, s tim što mjesečna visina naknade nije mogla biti veća od 300,00 KM bez obzira na udaljenost uposlenika.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju obračuna i isplate naknada Skupštinskim zastupnicima, iskazan u iznosu od 107.306,00, KM, utvrđeno je da su se naknade obračunavale i isplaćivale u mjesečnom iznosu od 300,00 KM i 150,00 KM po održanoj sjednici, kao dnevnice u iznosu od 40,00 KM i putne troškove. Također je utvrđeno da se vršio obračun i isplata mjesečnog paušala i isplata prisustva sjednici, dnevnice, putni troškovi i zaposlenicima u Skupštini, koji se nalaze u stalnom radnom odnosu tijela uprave – Skupštini županije, temeljem kojeg ostvaruju prava iz rada (plaću, naknadu prijevoza na posao i sa posla). Naknada troškova službenog putovanja obračunava se i isplaćuje na temelju naloga za službeno putovanje (putovanje u zemlji, putovanje u inozemstvu) što cijenimo da se isplate – dnevnice ukoliko ne obuhvaćaju službena putovanja ne mogu smatrati materijalnim troškovima kao dio materijalnih prava uposlenih kod korisnika proračuna - Skupštine županije. Također cijenimo da obračun i isplata putnih troškova prisustva sjednicama uposlenim u Skupštini županije, kojima je Skupština županije mjesto rada temeljem kojeg ostvaruje pravo na naknadu troškova prijevoza na posao i sa posla u propisanoj visini, neutemeljeno je obračunavati i putne troškove prisustva sjednicama, što sve skupa uvećava izdatke na ovoj poziciji.

Izdaci za materijal i usluge

Izdaci za materijal i usluge iskazani su u iznosu od **6.680.515,00 KM**, a planirani su u iznosu od **5.712.700,00 KM**, što je u odnosu na plan **više iskazano 967.815,00 KM, ili 16,94%**.

Na poziciji putnih troškova iskazan je iznos od **272.994,00 KM** i u odnosu na plan **više su iskazani za 15,19%**.

Metodom uzorka, utvrđeno je da su se dnevnice isplaćivale u visini utvrđenoj u Odluci o naknadama iz osnova materijalnih prava uposlenih kod korisnika proračuna u županiji, kojom su uređena putovanja u BiH u iznosu od 40,00 KM i putovanja u zemlje Evrope u iznosu od 100,00 KM i ista nije usklađena sa Uredbom o izmjenama i dopunama uredbe o naknadama i drugim materijalnim pravima rukovoditelja izvršnih organa vlasti FBiH i službenika Federalnih organa uprave.

Uvidom u dokumentaciju izdanih putnih naloga, proračunskog korisnika utvrđeno je da kod većeg broja putnih naloga, nedostaje izvještaj o izvršenom službenom putovanju, iako se radi o značajnijim visinama pojedinačnih isplata od 430,00 do 1.800,00 KM.

Izdaci za nabavku materijala iskazni su u iznosu od 464.254,00 KM, a odnose se na izdatke za obrasce i papir, izdatke za odjeću i uniformu, izdatke za ostali administrativni materijal. U iskazanom iznosu su i troškovi MUP-a od 257.724,40 KM.

Uzorkom, uvidom u dokumentaciju, utvrđeno je da uplate nije pratila narudžbenica, otpremnica kao i ugovori o uređenju poslovnog odnosa, što se prema izjavi nadležnih nalazi u evidencijama Ministarstva unutarnjih poslova.

Izdaci za energiju iskazani u iznosu od **439.590,00 KM** i u odnosu na plan od **385.200,00 KM** više su iskazani za **54.390,00** ili za **14,12%**. Odnose se na izdatke za električnu energiju, lož ulje, ugali i plin. Značajan iznos predstavlja izdatak za električnu energiju 246.098,29 KM i izdatak za lož ulje 193.339,88 KM.

Izdaci za usluge prijevoza i goriva iskazani su u iznosu od **529.674,00 KM** i u odnosu na plan više su iskazani za **32.674,00 KM** ili **6,57%**. Uvidom u evidenciju iskazanog troška iznos od 249.811,73 je trošak MUP-a.

Analizom dokumentacije nabavke goriva MUP-a (fakture za gorivo, pregleda za izdano gorivo), utvrđeno je da se gorivo plaćalo temeljem fakture sa priloženim pregledom izdanog goriva sa količinom usutog goriva i potpisom primaoca goriva. **Analizom pregleda izdataka za gorivo, utvrđeno je da se na pojedinim pregledima izdanog goriva, nalaze primaoci goriva koji nisu uposlenici MUP-a (nedostatak registarskog broja vozila koje je usulo gorivo i broja izdanog putnog naloga).** Ocjena je revizijskog tima da pravdanje utroška goriva treba dovesti i u vezu sa radnim – putnim nalogom izvršenja radnog zadatka.

Izdaci za tekuće održavanje iskazani su u iznosu od **2.240.141,00 KM** što je u odnosu na planirana sredstva više za **1.712.141,00 KM** ili **324,27%**.

Značajan iznos iskazani su u Ministarstvu gospodarstva 1.614.109,06 KM i odnosi se na troškove usluga i održavanja cesta županije, i MUP-a troškovi usluga tekućeg održavanja u iznosu od 399.222,78 KM.

Vlada županije Zapadnohercegovačke Odlukom je usvojila Plan rekonstrukcije regionalnih cesta za 2004. godinu u ukupnom iznosu od 860.000,00 KM sa utvrđenom strukturom troškova i to za redovno održavanje iznos od 250.000,00 KM, zimsko održavanje iznos od 350.000,00 KM i iznos od 260.000,00 KM za otplate dugova, plaćanje šteta i troškove prometa i studija. Navedeni trošak iskazan je u većem iznosu od Planom predviđenog za 754.109,06 KM. Razlog više iskazanih sredstava na ovoj poziciji je uslijedio zbog doznačenih sredstva po Odluci Vlade FBiH za rekonstrukciju i investicijsko održavanje regionalne ceste R419 Posušje-Jabalanica, što nije uključeno u proračun, a isto se trebalo uključiti putem izmjena i dopuna Proračuna za 2004. godinu. Uvidom u dokumentaciju u I i II privremenu situaciju, ispostavljenе od KTM «Brina» Posušje, čija ukupna vrijednost ugovorenih radova iznosi 970.000,00 KM po ugovoru od 21.07.2004. godine za asfaltiranje regionalne ceste R - 419 na dionici Rakitno – Blidinje, ukazuje na ugovaranje vrijednosti radova u većem iznosu od Planom predviđenih.

Također predmet revizije bila je ugovorena vrijednost radova (okončana situacija) u iznosu od 187.800,00 KM za zimsko održavanje cesta R-419 i R-420 za period 15.11.2003 do 15.01.2004. godine.

Utvrđeno je da za provedbu godišnjeg plana održavanja cesta nije izrađen operativni program radova održavanja cesta sa potrebnim finansijskim sredstvima, vrste radova i rokova izvršenja za svaku cestu ili dionicu ceste. Također nije donesen Srednjoročni program održavanja i zaštite kao i program rekonstrukcije, izgradnje i obnove javnih cesta, a koji se donosi za razdoblje od 4 godine.

Analizirajući utrošak predviđenih godišnjim planom sredstva za tekuće održavanje MUP-a, utvrđeno je da ona čine iznos od 291.000,00 KM što ukazuje na prekoračenje ove vrste troška u iznosu od 108.222,78 KM.

Ukupni izdaci za ugovorene usluge iskazani su u iznosu od 1.910.235,00 KM.

U okviru ovih izdataka najveće stavke čine usluge reprezentacije, honorari, vanjska suradnja, izdaci za članove povjerenstva, naknade za pravne usluge, naknade članovima odbora.

Analizom iskazanog troška utvrđeno je da od navedenog iznosa troškovi reprezentacije čine 224.656,64 KM. U okviru troškova reprezentacije, utvrđeno je da pojedine fakture za plaćanje ne sadrže specifikaciju nabavljene robe i izvršenih usluga koje bi potvrdile da je roba ili usluga i stvarno izvršena (fakture na iznose od 1.109,00 KM, 2.270,00 KM, 2.520,00 KM). Nismo se mogli uvjeriti da postoje pravila tko koristi i u kojoj visini sredstva reprezentacije.

Iznos od 150.288,11 KM se odnosi na izdatke članovima povjerenstava (Povjerenstvo za procjenu tržišne vrijednosti nekretnina po općinama, Žalbeni ured MUP-a, Povjerenstvo za polaganje vozačkih ispita, Povjerenstvu za troškove postupka izrade stručnog mišljenja o mogućnosti dodjeljivanja koncesije, Povjerenstva za polaganje stručnog upravnog ispita, Povjerenstvo za prikupljanje i prihvatanje ponuda za nabavku i prodaju vozila Vlade županije).

Uvidom u dokumentaciju obračuna i isplate naknada članovima Povjerenstva za prikupljanje i prihvatanje ponuda za nabavku i prodaju vozila Vlade županije, utvrđeno je da su naknade isplaćivane po osnovu Rješenja o imenovanju povjerenstva i zaključka Vlade o visini isplata od 150,00 KM svakom članu u Povjerenstvu. Također isplate Povjerenstvu za provođenje postupaka za dodjelu koncesije kao i Povjerenstvu za izbor Vlade županije, vršene su temeljem rješenja i zahtjeva za isplatu u iznosima od 200,00 KM.

Trošak u iznosu od 338.711,00 KM odnosi se na obračun i isplatu honorara osnovnog i srednjeg obrazovanja. Sagledavajući isplate za mjesec ožujak i lipanj 2004. godine utvrđene su isplate temeljem honorara u svim školama osnovnog i srednjeg obrazovanja. Prema obrazloženju nadležnih u Resornom ministarstvu trošak se odnosi na prekovremeni rad nastavnog osoblja. Cijena sata prekovremenog rada čini iznos 10,00 KM i uređena je Odlukom Ministarstva. Prezentirana rješenja Srednjih škola o rasporedu 40-satnog tjednog rada iz kojih su vidljivi određeni sati honorara, a razlog uvođenja honorara-prekovremenih sati iz navedenih rješenja nismo mogli utvrditi. Obrazloženje uposlenih je nedostatak nastavnog kadra.

Trošak temeljem vanjske suradnje iskazan je u neto iznosu od 456.814,40 KM i isti se odnosi na angažiranje nastavnog osoblja temeljem ugovora o djelu na razini osnovnog i srednjeg obrazovanja. Obračun i uplata poreza na primanja temeljem ugovora o djelu, po propisanoj stopi 30% i 10% na iskazani iznos od 456.814,40 KM nije se vršio, što je imalo utjecaja na manje iskazane izdatke i obveze županije.

S obzirom da je Kolektivnim ugovorima za djelatnost osnovnog i srednjeg obrazovanja uređena mogućnost rada temeljem ugovora o djelu najduže tri mjeseca, a isti se obračunavao i isplaćivao duže od utvrđenog roka cijenimo potrebnim da se poduzmu radnje popune radnih mjesta sukladno zakonskim propisima čije odredbe reguliraju radni odnos.

Obračun doprinosa na plaće i iz plaća za zdravstveno osiguranje i osiguranje od nezaposlenosti evidentirati sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u Federaciji Bosne i Hercegovine, i istovremeno vršiti i plaćanje prilikom svake isplate plaće sukladno Zakonu o doprinosima.

Sredstva Proračuna koristiti samo za one izdatke koji su uređeni Proračunom sukladno Zakonu o proračunu u FBiH i Zakonom o izvršenju proračuna Zapadnohercegovačke županije.

Obračunati i uplatiti porez na dodatna primanja izvan radnog odnosa temeljem isplate vanjske suradnje sukladno Zakonu o porezu na plaću.

Preispitati Odluku o naknadi (paušalu) i naknadi drugih troškova zastupnicima i plaćama dužnosnika koje bira i imenuje Skupština Zapadnohercegovačke županije u dijelu utemeljenosti isplate dnevnica i troškova prijevoza uposlenim u Skupštini županije po održanoj sjednici.

Preispitati potrebu uvođenja prekovremenog rada nastavnog kadra s obzirom da je Pedagoškim standardom uređeno da se broj nastavnika odgovarajuće stručnosti i stručnih suradnika u školi utvrđuje temeljem nastavnog plana i programa rada škole i angažiranje vanjskih suradnika riješiti na način uređen Planovima, Programima i zakonskim propisima koji reguliraju prijem u radni odnos s punim i skraćenim radnim vremenom

Nabavku materijala vršiti izdavanjem odgovarajuće propisane dokumentacije - narudžbenice, sukladno Zakonu o porezu na promet proizvoda i usluga.

Preispitati utemeljenost formiranih povjerenstava s obzirom da veći dio poslova i zadataka za koje su formirana povjerenstva su u većem dijelu redovni poslovi i zadaci organa uprave na razini županije.

Održavanje cesta obavljati temeljem godišnjeg plana održavanja javnih cesta. Za provedbu godišnjeg plana održavanja cesta izraditi operativni program radova održavanja, sa potrebnim finansijskim sredstvima, materijalom, količinom i vrstom radova i rokova izvršenja za svaku cestu ili dionicu ceste.

f) Tekući grantovi

Tekući grantovi su iskazani u iznosu od 6.407,348,00 KM, a planirani su u iznosu od 7.521.200,00 KM i isti su vršeni u najvećem dijelu temeljem Zaključaka Vlade županije i Zaključaka nadležnih ministarstava. Struktura navedenih grantova je sljedeća:

Red. br..	Tekući grantovi	proračun za 2004. godinu	Ostvareno u 2004.god.	Odstupanje (4-3)	Index 4/3
1	2	3	4	5	6
1	Vlade županije	4.304.000,00	2.912.680,37	-1.391.319,63	67,67
2	Minist. financija (povrat poreza)	50.000,00	48.583,60	-1.416,40	97,17
3	Minist. zdravstva socijalne politike	2.150.000,00	2.208.193,51	+58.193,51	102,71
4	Minist. Hrvatski branitelja	350.000,00	523.864,37	+173.864,37	149,68
5	Ministarstvo gospodarstva	50.000,00	29.900,00	-20.100,00	59,80
6	Ministarstvo prosvjete znanosti kulture i športa	617.200,00	629.513,95	+12.313,95	101,99
7	Minist. prostornog uređenja resursa	-	54.612,10	+54.612,10	-
	UKUPNO	7.521.200,00	6.407.348,00	- 1.113.852,10	85,19

Transfer iskazan kod Vlade županije u iznosu 2.912.680,37 KM, a odnosi se na:

- **Tekuće prenose zajedničkim institucijama 2.613.837,11 KM**, od čega se iznos od 1.347.499,99 KM odnosi na transfer za visoko školstvo. Transfer vršen temeljem Odluke o raspoređivanju sredstava iz Proračuna županije za 2004. godinu zajedničkim institucijama «Sveučilištu» Mostar 2.235.000,00 KM, studentskom centru Mostar 70.000,00 KM i Zavodu za školstvo Mostar 60.000,00 KM. Raspored tekućih prijenosa za «Sveučilište» Mostar nije se vršio temeljem zaključenih sporazuma, što je suprotno Zakonu o izvršenju proračuna županije Zapadnohercegovačke.
Iznos od 484.318,71 KM s odnosi na prenose sredstava za ostale zajedničke institucije od značaja za županiju. Doznake vršene temeljem odluke Vlade županije za 2004. godinu za JP Park Prirode Blidinje u iznosu od 390.000,00 KM. Isplate vršene u ratama 43.333,33 KM.
- **Nisu prezentirani kriteriji i programi Vlade koji prethode donošenju navedenih odluka.**
- **Grantovi pojedincima u iznosu od 92.000,00 KM.** Doznake vršene temeljem zaključaka Vlade županije.
- **Grantovi neprofitnim organizacijama u iznosu od 206.509,12 KM**, u kojim su sadržani prenosi sredstava za političke stranke u iznosu od 141.709,12 KM, transfer udruženjima u iznosu od

50.976,00 KM, transfer za udruge i političke stranke u ukupnom iznosu od 10.824,00 KM i transfer neprofitnim organizacijama u iznosu od 3.000,00 KM

Transfer udrugama u iznosu od 50.976,00 KM vršen temeljem zaključaka Vlade županije.

Utvrđeno je da je raspored sredstava vršen bez programa udruga, a sukladno mjerilima za utvrđivanje udruga od interesa za županiju, na prijedlog nadležnih ministarstava u čiji djelokrug spada djelatnost udruge.

Prenose sredstava za «Sveučilište» Mostar vršiti sukladno Zakonu o izvršenju proračuna županije Zapadnohercegovačke, temeljem zaključenih sporazuma.

Prijenos sredstava za ostale zajedničke institucije vršiti sukladno kriterijima i programima Vlade.

Transfer udrugama vršiti prema programu udruga sukladno mjerilima za utvrđivanje udruga od interesa za županiju, na prijedlog nadležnih ministarstava u čiji djelokrug spada djelatnost udruge.

Transfer za ministarstvo zdravstva i socijalne politike iskazan je u iznosu 2.208.193,51 KM, što je u odnosu na planirana sredstva više za 58.193,51 KM ili 2,71%

Odnosi se na prijenos sredstava za socijalne skrbi u iznosu od 1.820.940,98 KM i grantovi neprofitnim organizacijama - prijenos sredstava za štíćenike u iznosu od 387.252,53 KM.

Analizom troška izdržavanja štíćenika - smještenih u Ustanove socijalne skrbi, «Vrlika» Republika Hrvatska i «Stančić» Dugo Selo također Republika Hrvatska, za siječanj, ožujak i studeni 2004. godine utvrđeno je da su sredstva u mjesečnim iznosima od 21.720 Kn u protuvrijednosti od 5.795,00 KM i 3.620,00 Kn u protuvrijednosti od 966,00 KM doznačavana posredstvom općinskih službi socijalne skrbi Grude i Široki Brijeg.

Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti obitelji sa djecom uređeno je da cijenu usluga utvrđuje osnivač ustanove. Cijenu usluga čiji je osnivač Županija utvrđuje Vlada, ovisno o vrsti smještaja, pruženim uslugama te kategoriji ustanove, na prijedlog Ministarstva.

Također je uređeno da smještaj u ustanovu plaća korisnik, roditelj, skrbnik, a odrasla osoba smještena rješenjem Centra za socijalni rad dužna je plaćati cijenu smještaja svojim prihodima i novčanim sredstvima, a razliku cijene koju korisnik smještaja ne može plaćati iz razloga što prihodi i novčana sredstva nisu dostatna za plaćanje terete sredstva Ministarstva. Nije prezentiran dokument (propis, ugovor, sporazum), kojim je uređeno plaćanje troškova smještaja u Ustanove na području drugih država.

Smještaj u Ustanove Socijalne skrbi vršiti temeljem odredaba Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti obitelji sa djecom županije Zapadnohercegovačke

Transfer Ministarstva hrvatskih branitelja domovinskog rata iskazan je u iznosu od 523.864,37 KM, što je u odnosu na planirana sredstva više za 173.864,37 KM ili 49,68%. Isti se odnosi se na: grantove pomoći braniteljima u iznosu od 177.923,72 KM, i grantove udrugama branitelja u iznosu od 345.940,65 KM. Prema Odluci Vlade FBiH na ime izgradnje i dovršetka stambenih objekata za pripadnike braniteljske populacije u općinama Grude i Posušje doznačen je iznos od 210.000,00 KM, što se trebalo uključiti u Proračun Županije putem izmjena i dopuna Proračuna za 2004. godinu.

Analizom zaključaka Ministarstva hrvatskih branitelja domovinskog rata za lipanj, listopad i prosinac 2004. godine, utvrđeno je da su istim odobravana sredstva za isplatu jednokratnih pomoći za stambeno zbrinjavanje ratnih vojnih invalida i učesnika Domovinskog rata, u iznosima od 2.490,00 do 3.092,50 KM i isplate novčanih pomoći obiteljima poginulih hrvatskih branitelja u iznosima po 1.000,00 KM.

Transfer u iznosu od 200.000,00 KM, evidentiran u okviru transfera udrugama Ministarstva branitelja odnosi se na plaćanje fakture ispostavljene 08.10.2004 godine od Poduzeća za graditeljstvo «Toming» d.o.o. Grude, po zaključenom ugovoru za izvođenje građevinskih radova na objektu stambene zgrade za stradalnike Domovinskog rata općine Grude u ugovorenoj vrijednosti od 1.463.204,70 KM.

Namjena i raspodjela sredstava na krajnje korisnike utvrđuje se temeljem programa Resornog ministarstva uz suglasnost Vlade županije i isti nisu prezentirani.

Financiranje udruga branitelja vršiti po programima koje donosi Ministarstvo hrvatskih branitelja iz domovinskog rata uz suglasnost Vlade županije i sredstva Proračuna koristiti u visini uređenoj Proračunom za 2004. godinu

Transfer Ministarstva Gospodarstva, iskazan u iznosu od 29.900,00 KM a odnosi se na subvencije Javnim poduzećima. Sagledavajući dokumentaciju, utvrđeno je da je doznaka izvršena temeljem računa, Agronomskom institutu Sveučilišta u Mostaru za izradu projekta «Uspostavljanje optimalnih modela i područja pogodnih za ekološku poljoprivredu na području županije Zapadnohercegovačke». Zakon o izvršenju proračuna Županije Zapadnohercegovačke uređio je da se sredstva za poljoprivredu raspoređuju odlukom Vlade temeljem donesenih programa, prijedlogom Ministarstva gospodarstva, koja nisu prezentirana.

Poštivati zakon o izvršenju Proračuna županije Zapadnohercegovačke u dijelu prijenosa sredstava namijenjenih za poljoprivredu, temeljem donesenih programa na prijedlog Ministarstva gospodarstva.

Transfer Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa planiran je u iznosu od 617.200,00 KM a ostvaren je u iznosu od **629.515,95 KM, što je u odnosu na plan više za 12.313,95 KM ili 1,99%**

Odnosi se na: transfer za kulturu u iznosu od 146.499,74 KM, transfer za šport u iznosu od 207.908,05 KM, pojedincima u iznosu od 31.056,38 KM i tekući prijenosi neprofitnim organizacijama u iznosu od 243.299,78 KM. Analizom tekućeg prijenosa, transfer za šport iskazan u iznosu od 207.908,05 KM u odnosu na plan utvrđen Godišnjim proračunom više je iskazan za 87.908,05 KM. Doznake vršene temeljem rješenja Resornog ministarstva.

Transfer neprofitnim organizacijama iskazan u iznosu od 243.299,78 KM odnosi se na tekuće prijenose knjižnicama, galerijama, Zavodu za zaštitu kulturno povjesne i prirodne baštine i tekući prenosi za Hrvatsku franjevačku zbirku «Sveti Stjepan Prvomučnik» Gorica.

Transfer u Ministarstvu prostornog uređenja, resursa i zaštite okoliša iskazan je u iznosu od **54.612,10 KM i isti nije planiran Proračunom županije Zapadnohercegovačke**. Sredstva su utrošena temeljem Prijedloga o utrošku sredstava zaštite okoliša i Odluke Vlade iz travnja 2004. godine.

Analizirajući dokumentaciju - Ugovor zaključen između Resornog ministarstva i JKP «Čistoća» iz Širokog Brijega čiji je predmet čišćenje javnih površina izvan urbanih gradskih zona i naseljenih mjesta u parku Blidinje u ugovorenom iznosu od 20.000,00 KM. Zakonom o proračunu Zapadnohercegovačke županije, nije predviđen tekući transfer u okviru Ministarstva prostornog uređenja, resursa i zaštite okoliša, što potvrđuje da se nije mogao zaključiti naprijed navedeni ugovor i po istom vršiti doznačavanje sredstava. Osim ovog ugovora po ovom osnovu zaključeni su i ugovori sa komunalnim poduzećima «Komrad» Posušje, «Ljubuški» Ljubuški i «Grude» Grude.

g) Izdaci za kamate i ostale naknade

Izadaci za kamate iskazani su u iznosu od 298.209,68 KM i ostvarenje istih u odnosu na plan je veće za 11,27% ili 30.210,00 KM

Navedeni izdatak odnosi se na obveze za kamate po kratkoročnim kreditima i zajmovima iz ranijih godina (2001 do 2003. godine) U toku 2004. godine po kreditima i pozajmicama iz prethodnih godina otplaćeno je 2.732.500,00 KM i po istim su plaćene navedene kamate. S obzirom da date pozajmice i kredite nisu vraćeni u ugovorenom roku došlo je do prekoračenja planiranih izdataka za kamate.

h) Primjena Uredbe o postupku nabavke roba, vršenju usluga i ustupanju radova

Predmet revizije, bila je nabavka četiri putnička vozila za potrebe županijskih organa. Uvidom u dokumentaciju, Poziv za javno nadmetanje, Zapisnik Povjerenstva o prihvatanju ponuda za nabavku

motornih vozila za potrebe županijskih organa, zaključene ugovore o financijskom leasingu i tendersku dokumentaciju, značajno je istaći da je nabavka izvršena zaključivanjem ugovora o financijskom leasingu. Analizirajući Poziv za javno nadmetanje nismo se mogli uvjeriti da je istim uređeno da se nabavka vrši temeljem financijskog leasinga.

Iz Zapisnika povjerenstva, vidljivo je da je odabran ponuđač «M.R.M» d.o.o.Ljubuški, koji je po vrednovanju kriterija iz Javnog poziva ostvario najveći broj bodova, uzimajući u obzir i ponuđenu cijenu od 132.000,00 KM sa carinom.

Ugovor je zaključen sa Euroleasing d.o.o. Mostar i to u vrijednosti od 186.703,26 KM, a ponuđena cijena odabranog ponuđača je kako smo naveli 132.000,00 KM. Cijenimo da se nije mogao zaključiti ugovori u većoj vrijednosti od vrijednosti danoj u ponudi temeljem koje je i izvršeno vrednovanje kriterija iz javnog poziva i temeljem kojih je odabran ponuđač «M.R.M.» d.o.o. Ljubuški.

Činjenica je da je odabran «M.R.M» Ljubuški, a ugovor zaključen sa Euroleasing d.o.o. Mostar, koji nije ni učesnik na Javnom nadmetanju.

Dokument kojim je uređen odnos između odabranog ponudioca i Euroleasinga d.o.o. Mostar, da u njegovo ime učestvuje u javnom pozivu, nije sastavni dio dokumentacije Javnog poziva.

Predmet razmatranja revizijskog tima bila je i dokumentacija odabira najpovoljnijeg ponuđača za opravku i održavanje motornih vozila MUP-a, u vrijednosti od 291.219,63 KM. Utvrđeno je da je odabir izvršen, bez prethodno utvrđene vrijednosti kriterija iz nadmetanja po pozivu. Obrazloženje uposlenog MUP-a je da se odabir vršio po Županijskoj Uredbi o postupku nabavke robe, obavljanju usluga i ustupanju radova koja je donesena u rujnu 2000. godine. Napominjemo da je Federalnim propisima – Uredbom o postupku nabavke roba, vršenja usluga i ustupanju radova, uređena obveza usaglašavanja županijskih propisa sa odredbama navedene Uredbe, koja propisuje uvjete i način postupanja federalnih organa uprave, kojima se sredstva osiguravaju u Proračunu Federacije Bosne i Hercegovine.

Nabavku roba treba vršiti sukladno odredbama Uredbe o postupku nabavke roba, vršenja usluga i ustupanju radova.

Usaglasiti županijskih propis o postupku nabavke robe, vršenja usluga i ustupanja radova sa propisima, koji uređuju uvjete i način postupanja federalnih organa uprave, kojima se sredstva osiguravaju u Proračunu Federacije Bosne i Hercegovine.

Stalna sredstva Vrijednost stalnih sredstava iskazana u konsolidiranom godišnjem financijskom izvješću na dan 31.12.2004. godine iznosi 38.019.632,56 KM, (nabavna vrijednost 50.260.348,00 KM), otpisana vrijednost 12.240.708,00 KM.

Rješenjem Ministra financija županije imenovano je Centralno povjerenstvo za popis sredstava i izvora sredstava, sa obvezom koordiniranja procesa kod svih proračunskih korisnika uključujući i pripreme, izradu napatka i praćenje tijeka popisa, kao i sačinjavanje zbirnog izvješća o popisu.

Uvidom u Zbirni izvještaj Centralnog povjerenstva isti ukazuje da je izvršena nabavka namještaja za Županijski sud u Širokom Brijegu u vrijednosti 95.529,20 KM i da nabavka nije evidentirana, što je uticalo na neusklađenost stanja materijalnih sredstava utvrđenih popisom sa stanjem u knjigovodstvenim evidencijama u visini vrijednosti izvršene nabavke.

Evidentirati nabavku materijalnih sredstava – nabavljenog namještaja sukladno Zakonu o računovodstvu i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u Federaciji Bosne i Hercegovine.

i) Kapitalni izdaci

Kapitalni izdaci skazani u iznosu od 2.322.945,00 KM i manji su u odnosu na plan za 0,69% a odnose se na nabavku stalnih sredstava od 1.428.907,00 KM i kapitalne grantove od 894.038,00 KM.

Izdaci za nabavku stalnih sredstava odnose se na: nabavku građevina – zgrade za pravosudna tijela u Širokom Brijegu u iznosu od 200.523,00 KM, nabavku opreme u iznosu od 386.989,00 KM i rekonstrukcija i investiciono održavanje u iznosu od 841.395,49KM.

U toku postupka revizije nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da je Vlada Zapadnohercegovačke županije donijela programe po kojima bi se izvršavali kapitalni izdaci kako je to uređeno Zakonom o izvršenju proračuna županije Zapadnohercegovačke.

Na poziciji nabavka opreme u iznosu od 386.989,00 KM, značajna sredstva se odnose na nabavku namještaja u iznosu 179.105,60 KM, za Županijsko tužiteljstvo i obrazovanje, nabavku kompjuterske opreme u iznosu od 61.455,15 KM i nabavku motornih vozila u iznosu od 31.732,88 KM.

Analizom dokumentacije (otpremnica-račun za nabavku namještaja u iznosu od 61.621,00 KM i iznosu od 47.462,00 KM) plaćanje izvršeno temeljem otpremnice – računa na kojima nije potvrđen prijem.

Iskazani iznos od 31.732,00 KM odnosi se na nabavku motornih vozila za potrebe Skupštine županije (dva vozila) i potrebe Ministarstva zdravstva, rada i socijalne skrbi i Prostornog uređenja, resursa i zaštite okoliša, temeljem Ugovora o financijskom leasingu sa Euroleasing d.o.o. Mostar u ukupnoj vrijednosti 186.703,26 KM sa rokom plaćanja korištenja motornih vozila 5 godina.

Kapitalni grantovi iskazani u iznosu od 894.038,00 KM, odnose se na kapitalne grantove mjesnim zajednicama u iznosu od 553.717,04 KM i kapitalni grantovi općinama u iznosu od 325.321,41 KM.

Uvidom u dokumentaciju (račun u iznosu od 68.337,50 KM, Ugovor o sufinanciranju izgradnje vodovodnog sustava Jare-dovršetak radova primarne vodovodne mreže u ugovorenoj vrijednosti od 441.791,03 KM, i ugovor o izvođenju radova na sanaciji lokalnih putova na području županije u ugovorenoj vrijednosti 49.092,00 KM), utvrđeno je da su sredstva doznačavana direktno izvođačima radova, zaključcima Vlade županije, kojima nisu prethodili doneseni programi i utvrđeni kapitalni projekti, sukladno Zakonu o izvršenju proračuna županije Zapadnohercegovačke.

Iznos od 68.337,50 KM doznačen izvođaču radova KTM «Brina» Posušje temeljem ispostavljene fakture. Ugovoreni poslovni odnos – ugovor sa vrstom radova i ugovorenim iznosom, nije prezentiran. Analizirajući dokumentaciju kapitalnih grantova za općine (račun na iznos 35.499,20 KM ispostavljen od KTM «Brina» Posušje za uređenje parking prostora županije i Ugovor o izvođenju radova izrade i sanacije asfaltnih i makadamskih kolnika lokalnih cesta županije, od 143.382,00 KM zaključen sa po ispostavljenom računu KTM «Brini» Posušje kojem nije prethodio ugovor u uređenim međusobnim pravima i obvezama.

Nabavku stalnih sredstava i kapitalne transfere drugim razinama vlasti vršiti temeljem donesenih programa i utvrđenih kapitalnih projekata, kao ugovorenim odnosom urediti prava i obveze.

j) Kratkoročna potraživanja

Ukupno iskazana kratkoročna potraživanja na dan 31.12.2004. godine čine iznos od 80.317,72 KM, a odnose se na: potraživanja za avanse u iznosu od 79.552,40 KM i ostala potraživanja u iznosu od 765,32 KM.

Potraživanja u iznosu od 47.150,00 KM iskazana na poziciji Vlade županije, odnose se na potraživanja 32.150,00, KM iz ranijeg perioda i potraživanja revidirane godine od 15.000,00 KM temeljem Ugovora o sufinanciranju izgradnje vodospremnika Kočerin.

Potraživanja u iznosu od 32.402,40 KM iskazana u Ministarstvu gospodarstva temeljem danog avansa u iznosu od 291.000,00 KM po Ugovoru o izvođenju radova na regionalnim cestama zaključen 21.07.2004. godine sa KTM «Brina» Posušje u vrijednosti od 970.000,00 KM. Prezentiranjem I i II privremene situacije, ukazuju da radovi temeljem zaključenog ugovora nisu okončani u revidiranoj godini.

Poduzeti aktivnosti sa izvođačima radova u cilju okončanja međusobnih prava i obveza temeljem danih avansa.

k) *Kratkoročne obveze i razgraničenja*

Kratkoročne obaveze na dan 31.12.2004. godine iskazane su u iznosu od 14.869.174,00 KM i odnose se na:

– kratkoročne tekuće obveze prema dobavljačima	1.912.775,05 KM
– obveze temeljem uzetih kratkoročnih kredita	1.700.000,00 KM
– obveze prema djelatnicima	10.934.227,46 KM
– kratkoročna razgraničenja	322.172,00 KM

Kratkoročne tekuće obveze prema dobavljačima predstavljaju stvorene a neizmirene obveze 2004. godine i obveze iz ranijih godina. Analizom visine iskazanih kratkoročnih obveza prema dobavljačima utvrđeno je da su obveze manje za 2.784.869,90, KM ili 63% u 2004. godini u odnosu na isti period prethodne godine.

Značajniji iznosi stvorenih, a neizmirenih obveza prema dobavljačima iskazani su kod MUP-a u iznosu od 376.841,76 KM, obveze iskazane u Ministarstvu gospodarstva u iznosu od 260.730,01 KM, Vlade Županije u iznosu od 394.829,45 KM, Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi u iznosu od 152.673,39 KM.

Kratkoročne obveze iskazane su u iznosu od 1.700.000,00 KM temeljem uzetih kratkoročnih kredita i odnose se na ostatak obveza temeljem primljenih sredstava od Ministarstva hrvatskih branitelja domovinskog rata iz doniranih sredstava Republike Hrvatske iz studenog 2002. godine u iznosu od 300.000,00 KM i iznosu od 1.400.000,00 KM obveza temeljem Ugovora o kratkoročnom kreditu sa HYPO-ALPE Adria bankom od 29.12.2003. godine. Utvrđeno je da nije vršen povrat odobrenih kredita tijekom 2004. godine sukladno odredbama ugovora.

Obveze prema djelatnicima iskazane u iznosu od 10.934.227,46 KM odnose se na neizmirene obveze temeljem plaća 980.041,44 KM za dvanaesti mjesec 2004. godine i naknade plaća u iznosu od 155.615,00 KM.

Obveza temeljem poreza i doprinosa na plaću u iznosu od 8.776.203,16 KM odnose se na:

- porez na plaću 67.785,60 KM,
- doprinos iz plaća i na plaće za mirovinsko i invalidsko osiguranje u iznosu od 8.275.137,03 KM
- doprinos za zdravstvo iz plaća i na plaću u iznosu od 142.138,18 KM
- ostali doprinosi 291.142,35 KM.

Ističemo da se prilikom isplate plaća doprinos za mirovinsko i invalidsko osiguranje obračunavao na najnižu plaću od 292,00 KM temeljem koga se i vršila uplata, koja nije sukladna Zakonu o doprinosima, tako da obveze temeljem neisplaćenih doprinosa za mirovinsko i invalidsko osiguranje sa 31.12. 2004. godine iskazane su u iznosu od 8.275.137.03 KM. Bez obzira što su po navedenom davane preporuke i u prethodnim izvještajima o izvršenoj reviziji, stanje je ostalo nepromijenjeno.

Uzimajući u obzir neutemeljenost storniranja obveza kako smo istakli u prednjem dijelu izvješća i načina obračuna i plaćanja doprinosa za mirovinsko i invalidsko osiguranje, ne možemo potvrditi visinu iskazanih obveza na dan 31.12. 2004. godine.

l) *Dugoročne obveze i razgraničenja*

Dugoročne obveze iskazane su u iznosu od 196.425,00 KM, a odnose se na obveze temeljem financijskog ugovora o leasingu sa HYPO d.o.o. Mostar i obveze temeljem ugovora o leasingu sa Euroleasing d. o.o. Mostar za kupovinu motornih vozila.

m) *IT sistem*

Informatička podrška poslovnim procesima u MF županije ostvaruje se u lokalnoj računarskoj mreži RAS sustava, mreži riznice FMF - FMIS sustav i dijelom na samostalnim računalima na kojim se izvode aplikacije standardni uredski paketi.

Podaci o javnim prihodima županije iz RAS sustava se u FMIS prenose putem elektronskih medija (disketa), a komunikacija RAS sustava sa okruženjem (depozitnom bankom) se ostvaruje komunikacijskim softverom.

Unos podataka u FMIS, za sve proračunske korisnike županije, se vrši na radnim stanicama lociranim u Ministarstvu financija županije.

Za obračun i evidenciju plata se koristi djelomično «in house» razvijeno softversko rješenje, koje se i održava u MF, a za koje je planirana zamjena novim. Prijenos zbirnih računovodstvenih podataka iz aplikacije plata u sustav FMIS nije automatiziran.

Dio poslovnih procesa u Ministarstvu financija nije informatički podržan. (npr. računovodstvene evidencije stalnih sredstava).

Aplikacija RAS ima obezbijedenu podršku od strane firme autora, iako smo uočili da nisu vršeni «up to date» sistemskog softvera (operativnog sistema i baze podataka) i sigurnosnih standarda. Npr. korisnici aplikacije za pristup aplikaciji dijele jedan korisnički nalog i lozinku koja se nije mijenjala.

U vrijeme vršenja revizije nije bila riješeno pitanje podrške aplikaciji FMIS dijelom kojim županija učestvuje u zajedničkom financiranju podrške svih županija/kantona korisnika aplikacije.

Uočena je sporost odziv FMIS-a što je dijelom uzrokovano ograničenjima iznajmljenih komunikacijskih kapaciteta.

Preporučujemo, da se zajedno sa ostalim korisnicima aplikacije RAS razmotre mogućnosti za «up to date» sistemskog softvera i podizanje sigurnosnog nivoa sustava «RAS».

Samostalno angažiranje i kontinuiranu suradnju sa ostalim korisnicima projekta FMIS u svrhu otklanjanja nedostatnosti u radu i dogradnje projekta (npr. dogradnja modula izvještavanja, automatiziranje interfejsa sa aplikacijom plaća).

Sukladno značaju informacija za građanstvo kojima raspolaže županija preporučujemo izradu planova IT razvoja u svrhu izgradnje IT sistema primjenom važećim IT razvojnih i sigurnosnih standarda, u svrhu ostvarivanja adekvatne podrške poslovnim procesima, kao i kvalitetne servise građanima.

MUP Županije zapadnohercegovačke

Značajni poslovni procesi u MUP-u su podržani eksternim IT sistemima koje karakterizira više različitih softverskih rješenja, tehnoloških platformi, (CIPS koji je i fizički dislociran), donirani softveri specijalne namjene za policijske evidencije «krim baza», koji je predviđen za zamjenu novim softverskim rješenjem čiji je razvoj u tijeku, softver za standardno policijsko izvještavanje.

Računovodstvene transakcije se obrađuju u aplikaciji FMIS u Ministarstvu financija županije, a za pomoćne računovodstvene evidencije koristi vlastiti softver razvijen od strane bivših zaposlenika MUP-a. Dio računarskih resursa najvećim dijelom donirana oprema povezan je u samostalno izgrađenu lokalnu klijent server računarsku mrežu.

Uočili smo da se prostorija za server koristi i kao ured, što znači nepostojanje adekvatnih fizičkih kontrola.

U organizacijskoj strukturi MUP-a postoji IT odjeljenje u kojem značajni dio sistematiziranih mjesta nije popunjen. Dio IT specijalista napustio MUP, tako da podršku IT sistemu daje jedan zaposlenik.

Smatramo da bi MUP trebao planski dograđivati i razvijati svoje IT resurse dinamikom određenom financijskim mogućnostima

Preporučujemo donošenje akta sigurnosnih politika, kao i jačanje kadrovske baze.

5 ZAKLJUČAK

Temeljem provedene revizije, utvrđeno je da i pored prelaska na trezorski način poslovanja nije u potpunosti uređen način izrade i donošenje Proračuna, odnosno planiranja rashoda po pojedinim proračunskim pozicijama. Naime ako se uzme u obzir da se već tri godine kontinuirano vrši revizija finansijskih izvješća i da se određeni broj nepravilnosti ponavlja iz godine u godinu, ne može se potvrditi da su strukture vlasti na razini županije (Skupština, Vlada, Ministarstva) Proračun u potpunosti uredili sa važećim zakonskim propisima.

Sustav internih kontrola nije adekvatan na svim razinama i kod svih proračunskih korisnika. Postojeći nivo neophodno je dograđivati sa dobrom uređenom raspodjelom odgovornosti koja će doprinijeti zakonitosti rada i sigurno upravljanje javnim sredstvima.

Mišljenja smo da su neutemeljene radnje iskanjižavanja obveza i njihovo evidentiranje kao potencijalne buduće obveze i iskazivanje na izvorima sredstava sa utjecajem smanjenja deficita iz ranijih godina, kao i obračuni uplata doprinosa za mirovinsko i invalidsko osiguranje na najnižu plaću. Također je zabrinjavajuće da se kako prethodnih tako i protekle godine nije ništa uradilo na donošenju mjera kako bi se smanjio akumulirani deficit i prevazišli nagomilani problemi po pitanju izmirenja obaveza

KOMENTAR

U ostavljenom roku Vlada Županije Zapadnohercegovačke dopisom broj 01-538/05-1 od 05.07.2005. godine očitovale se na Nacrt Izvješća o reviziji finansijskih izvješća na dan 31.12. 2004. godine. Za određeni broj nalaza dana su dodatna obrazloženja i dostavljena je prateća dokumentacija. Osnovana obrazloženja, utemeljena relevantnom dokumentacijom, inkorporirana su u konačnu verziju Izvješća za 2004. godinu.

Viši revizor:

Mirsada Janjoš, dipl.ecc.

Vođa tima:

Hajra Imširović, dipl. iur.

Mirko Mišić, dipl. ecc